

عَجْرَافَ، كَيْلَعُو: مَلَسُو هَلَلَا يَلَصُّ بِنَلَا لِقَافٍ مَلَسُو هَلَلَا يَلَصُّ
 كَيْلَعُو: لِقَافٍ، هَلَلَعَمَلَسَفَءَاجَ مَثٌ، يَلَصُّفَعَجْرَفَلَصُّتٌ مَلَكْنِإِفَ يَلَصُّفَ
 يَتَأَيُّ كَلَذَلُكٌ، أَثَالَتٌ وَأُنَيَّتِرْمَ (كَلَذَلَعَفَفَ)، لَصُّتٌ مَلَكْنِإِفَ لَصُّفَعَجْرَافَ
 مَلَسُو هَلَلَعَمَلَسَفَ بِنَلَا يَلَصُّ مَلَسُو هَلَلَا يَلَصُّ بِنَلَا
 لَصُّتٌ مَلَكْنِإِفَ لَصُّفَعَجْرَافَ، كَيْلَعُو: مَلَسُو هَلَلَعَمَلَسَفَ بِنَلَا لَوَقِيَفَ
 رَخَّأَيِفُ لُجْرَلَا لِقَافٍ، لَصُّيٌ مَلُهُتَالَصُّفَخَّأٌ نَمَنَوَكِي نَأْمَهَلَعَرُبَّكَ وَسَانَلَا فَاخَفَ
 يَلِإِتْمُقٌ إِذَا لَجَّ: لِقَافٍ، ئِطْخُأُوبِيصُّأُرَشَبٌ أَنَأْمِنِإِفَ، يَنَمَلَعُو يَنَرَأَفَ: كَلَذَلُ
 الْإِوِ، أَرْقَافٌ نَأَرْقُكَ عَمَنَأَكْنِإِفَ، مَقَافٌ دَّهَشَتَتْ مَثٌ، هَلَلَا كَرَمٌ أَمَكْأَضَوَتَفَ ةَالَصَلَا
 دَجَسَا مَثٌ، أَمَأَقُ لَدَتَعَا مَثٌ، عَكَارٌ نِئِمَطَافٌ عَكَرَا مَثٌ، هَلَلَعَمَلَسَفَ هَرَبَّكَ وَهَلَلَا دَمَحَافَ
 تَمَّتْ دَقِفَ كَلَذَلَعَفَ إِذَا فِ، مَقٌ مَثٌ، اسَلَجٌ نِئِمَطَافٌ سَلَجٌ مَثٌ، إِدْجَسٌ لَدَتَعَا فِ
 نَوَهَأُ إِذَهَنَأَكْ: لِقَافٍ، كَتَالَصُّنَمٌ تَصَقَّتْ نَأَيَشِي هُنَمٌ تَصَقَّتْ نَأِوِ، كَتَالَصُّ
 بَهَدَتْ مَلَوَهَتَالَصُّنَمٌ تَصَقَّتْ نَأَيَشِي كَلَذَلُ نَمَصَقَّتْ نَأَمُهَّنْ لَوَأَلَا نَمْمَهَلَعَمَلَسَفَ
 "هَلُك"

3. Руфоъа ибн Рофеъ розияллоху анху Расулуллох соллаллоху алайхи васалламнинг бир куни масжидда ўтирганларини ривоят қилади: “Биз у зот билан бирга эдик. Тўсатдан бадавийга ўхшаган бир киши келиб намоз ўқиди ва намозини енгил қилди. Сўнг бурилиб, Набий соллаллоху алайхи васалламга салом берди. Шунда Набий соллаллоху алайхи васаллам: **“Сенга ҳам (Аллоҳнинг саломи), қайт намоз ўқи, сен намоз ўқимадинг”**, дедилар. У қайтиб, намоз ўқиди. Кейин келиб, у зотга салом берди. **“Сенга ҳам (Аллоҳнинг саломи), қайт намоз ўқи, сен намоз ўқимадинг”**, деб (мана шуни) икки ёки уч марта айтдилар. Ҳар сафар Набий соллаллоху алайхи васалламнинг олдиларига келиб салом берар, Набий соллаллоху алайхи васаллам эса: **“Сенга ҳам (Аллоҳнинг саломи), қайт намоз ўқи, сен намоз ўқимадинг”**, дердилар. Одамлар хавотирга тушишди. Ким намозини енгил қилса у намоз ўқимаган бўлиши уларга оғир келди. Ҳалиги киши бунинг охирида: “Менга кўрсатинг ва таълим беринг, мен дарҳақиқат бир башарман, тўғри ҳам қиламан, хато ҳам”, деди. Шунда у зот: **“Тўғри, қачон намозга турсанг, Аллоҳ буюрганидек таҳорат қил сўнг ташаҳҳуд айт. Кейин яна тур. Агар ўзингда Қуръон бўлса (уни қироат қил), бўлмаса, Аллоҳга ҳамд, такбир ва таҳлил айт. Сўнг рукуъ қил, рукуъ ҳолда хотиржам бўл. Кейин қиём ҳолда тик тур. Сўнг сажда қил, сажда ҳолида ростлан. Кейин ўтир, ўтирган ҳолда хотиржам бўл. Сўнгра тур. Қачон шуларни бажарсанг, намозинг тугал бўлибди. Агар бундан бирор нарсага нуқсон етказсанг, намозингга нуқсон етказибсан”**, дедилар. Бу уларга аввалгидан кўра енгилроқ бўлди. Чунки ким мана шулардан бир нарсага нуқсон етказса, намозига нуқсон етказган бўлади. Унинг ҳаммаси (зое) кетган бўлмайти”. Термизий ривоят қилган ва: “Руфоъанинг ҳадиси ҳасан ҳадисдир”, деган.

1/40.

Ушбу ҳадис рукнларда ростланиш ва хотиржам туришнинг вожиблигига далолат қилади. (Буни фикҳда “таъдилу аркон” дейилади). Намоз рукнларининг ҳар бирини мукаммал бажариш вожибдир. Агар рукнлардан бирор нарсани ездан чиқариб тарк қилса, унга саҳв саждаси вожиб бўлади. Агар қасддан тарк қилса ҳаромга яқин макруҳ бўлиб, ўша намозни кароҳиятсиз бўлиши учун қайтадан ўқиши лозим бўлади. Лекин бу билан намози бузилган дейилмайди.

→Ҳадиси шарифдаги Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг: **“Сен намоз ўқимадинг”**, деган сўзларини далил қилиб, баъзилар намоздаги рукнларда ростланиш ва хотиржам туришни фарз, рукнлари тўла бажарилмаган намоз йўқнинг ҳукмидадир. Йўқ эса ботилдир, дейишади.

Бунга қуйидагича жавоб берамиз:

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам: **“Агар бундан бирор нарсага нуқсон етказсанг, намозингга нуқсон етказибсан”**, деган сўзлари билан нуқсонли намозни сифатладилар. Агар ботил бўлганида уни нуқсонли намоз деб номламасдилар. Шунингдек у зот соллаллоҳу алайҳи васаллам намоз ўғрисининг намозини ҳам бузулган намоз эмас, балки нуқсонли намоздан деб санаганлар. Шундан маълум бўлишича, Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам ундан қайта ўқишни талаб қилганлари, намозининг бузулгани учун эмас, балки нуқсонсиз, кароҳиятсиз бўлиши учун эди. Саҳоба розияллоҳу анҳумлар ҳам шундай тушунишди. Демак у зот соллаллоҳу алайҳи васалламнинг: **“Сен намоз ўқимадинг”**, деган сўзларини хатосиз, мукаммал намоз ўқимадинг, деган маънога ҳамл қилиш лозим бўлади. Яъни унинг намози ажри ва савоби мукаммал бўлган намоз эмас, балки нуқсонли намоз бўлди...

15-Матн:

Ва уч марта “Субҳана Роббиял Азийм”, дердилар. Энг ками шунча бўларди.

15-Матннинг далиллари:

: لاق شمعالا نع هبعش انابنأ لاق دواد وبأ انثدح نال يغ نب دومحم انثدح-١
هنأ " : ةف يدح نع رفز نب ةلص نع " دروتسملا نع ثدحي ةديبع نب دعس تغمس
يبر ناحبس : هعوكري ف لوقي ناكف ، ملسو هيلع لال لصل يبنلا عم لصل
نسخ ثيدح اذهو يسيع وبأ لاق ... لعالا يبر ناحبس - : هوجس يفو ، ميظعالا

Бу ҳадислардаги зикрларни нафл намозларда айтганлар. Агар фарз намозларда ҳам айтганлар дейилса, бу нодир ҳолларда бўлганига ҳамл қилинади.